

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 38C/466/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113235899
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Centková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2015:7113235899.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I. samosudkyňou JUDr. Jarmilou Centkovou v právnej veci navrhovateľa: T. B., nar. XX.X.XXXX, bytom P. W. XX, XXX XX P. proti odporkyni: M. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, XXX XX B. v konaní o zníženie výživného pre plnoleté dieťa a o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa

rozhodol:

Konanie o návrhu navrhovateľa na zníženie výživného z a s t a v u j e .

M e n í rozsudok Okresného súdu Košice I pod č.k. 36C/311/2010-73 zo dňa 24.1.2012 vo výroku o výživnom tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni zo sumy 110 EUR mesačne na sumu 130 EUR mesačne od 5.2.2014 do budúcnosti.

V prevyšujúcej časti návrh odporkyne o zvýšenie výživného z a m i e t a .

Dlžné výživné za obdobie od 5.2.2014 do 31.10.2015 v sume 420 EUR je navrhovateľ povinný z a p l a t i ť odporkyni v splátkach po 10 EUR mesačne spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.12.2013 domáhal voči odporkyni zníženia výživného zo sumy 110 EUR mesačne na sumu 70 EUR mesačne s odôvodnením, že poslednýkrát bolo výživné upravené rozvodovým rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 15.3.2012, kedy boli odporkyňa, ako ešte maloletá a jej sestra maloletá J. B. na čas po rozvode zverené do starostlivosti matke a výživné zo strany otca bolo určené vo vzťahu k M. sumou 110 EUR mesačne a vo vzťahu k J. sumou 140 EUR mesačne. Uviedol, že od právoplatnosti tohto rozsudku si svoju vyživovaciu povinnosť plní riadne. Od januára 2013 však na jeho strane došlo k zmene jeho finančných možností, jeho príjem pozostáva z príjmu na základe pracovnej zmluvy s F. J..P., ktorý bol na základe dohody o zmene obsahu pracovnej zmluvy upravený sumou 555 EUR mesačne so splatnosťou od 1.8.2013 a z príjmu na základe dohody o pracovnej činnosti s N. C. B., J..P., ktorý oproti predchádzajúcim 70 EUR mesačne klesol na sumu 20 EUR mesačne, pričom dohoda je uzavretá na dobu určitú, do 31.12.2013. Medzi svoje nutné výdavky navrhovateľ uviedol platbu za nájom v sume 160 EUR mesačne, stravu 100-120 EUR mesačne, platba za telefón 35 EUR mesačne, cestovné náklady 80 EUR mesačne, splátka pôžičky v poštovej banke 100 EUR mesačne, plus má daňové nedoplatky vo výške 237,83 EUR, ktoré nedokáže splácať. Uviedol, že odporkyňa si privyrába činnosťou rozhodcu na futbalových zápasoch po celom východoslovenskom kraji, kde vie týždenné si privyrobit' sumou 50 EUR. V lete, v roku 2012 sa mala zúčastniť requalifikačného pobytu, ktorý súvisel s jej rozhodcovskou činnosťou a potrebovala finančne

pomôcť, kedy jej dal 100 EUR nad rámec výživného, aby sa toho mohla zúčastniť. Uviedol, že ich vzťahy nie sú veľmi dobré, nekomunikujú spolu.

Odporkyni bol návrh, spolu s prílohami doručený dňa 23.1.2014, k návrhu sa vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 5.2.2014, v ktorom uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí, ako dôvod uviedla skutočnosť, že od novembra 2013 si odporca neplní určené výživné a neplnil ho ani v minulosti od júna 2011 do februára 2012, na základe čoho jej matka Ž. B. podala na navrhovateľa trestné oznámenie pre neplatenie výživného, kde bola podaná obžaloba na navrhovateľa na Okresný súd Košice I pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona pod sp.zn.1Pv/47/12-6, na základe čoho bol vydaný trestný rozkaz pod sp.zn. 3T/51/2012-110 zo dňa 12.6.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 7.7.2012. Ale ani po tomto nemal navrhovateľ snahu svoju podližnosť na výživnom vyrovnať, na základe čoho jej matka oslovila exekútora na vymáhanie dlžného výživného. Odporkyňa ďalej uviedla, že jej nutnými mesačnými výdavkami sú náklady na dopravu 10 EUR mesačne, školská jedáleň 25 EUR, strava 95 EUR, platba za telefón 10 EUR, zubárka 20 EUR, lieky 20 EUR mesačne, hygienické potreby zhruba 140 EUR ročne a výdavky na oblečenie okolo 300 EUR ročne. Potvrdila, že si privyrába činnosťou rozhodcu vo východoslovenskom futbalovom zväze, kde jej týždenná odmena je maximálne 20 EUR a ročný príjem za rok 2013 bol 460 EUR v hrubom, keďže sezónna trvá okolo šesť mesiacov a nie celý rok, pričom s touto činnosťou má spojené aj podmienky a výdavky a raz ročne vo februári má seminár rozhodcov v Tatrách, kde platí 30 EUR plus cestovné náklady 10 EUR. Okrem toho si musí zakúpiť obuv na zápasy „tarfy“ za 40 EUR, ako aj nový výstroj (dresy za 300 EUR). K vzájomnej komunikácii s navrhovateľom uviedla, že odkedy sa koncom júla 2010 otec od nich odsťahoval, ich komunikácia je čím ďalej tým horšia, zlyháva, v minulosti mu dali viackrát šancu k zlepšeniu, avšak opätovne viedli len ku opätovnému sklamaniu, preto mu prestali so sestrou telefonovať, kontaktovať ho, lebo jeho sľuby zostávali naďalej len sľubmi.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov založených v spise a to výpoveďami účastníkov konania, listinnými dôkazmi vyžiadanými od tretích osôb, vyjadreniami účastníkov konania, ako aj celým spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Košice I pod sp.zn. 36C/311/2010-73 zo dňa 24.1.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.3.2012, bolo manželstvo T. B. (v tomto konaní navrhovateľa) a Ž. B. D. W. (matky odporkyne) rozvedené a súčasne bola súdom schválená rodičovská dohoda o tom, že maloleté deti M. (odporkyňa v tomto konaní) a jej sestra J. boli zverené do osobnej starostlivosti matke a že otec bude na ich výživu prispievať sumou 250 EUR mesačne, pre M. sumou 110 EUR mesačne. Pri schvaľovaní rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádzal z toho, že otec detí bol v tom čase zamestnaný v spoločnosti F. J..P. Košice s mesačným príjmom 465,85 EUR, ďalej mal uzavretú dohodu o výkone práce na pozíciu asistenta hlavného trénera s N. C. B., a.s. na dobu určitú do 30.6.2012 s mesačným príjmom 70 EUR, a jeho nutné výdaje v tom čase predstavovali spolu sumu 365 až 395 EUR, kde je zahrnutá platba za podnájom 150 EUR, cestovné do práce a späť 25 EUR, strava od 100 do 130 EUR, splátka pôžičky 90 EUR, s tým, že súd nevezal do úvahy ďalšie vyčíslené údaje otca, ako boli platba mobilného telefónu, platba splátok daňového nedoplatku vo výške 34,70 EUR mesačne a nedoplatku na zdravotnom poistení vo výške 11,95 EUR. Výšku odôvodnených potrieb u maloletej M. súd ustálil sumou 344,10 EUR, v čom je zahrnuté výživné na 1 deň/3,60 EUR, náklady na bývanie od 190-220 EUR za byt, kde býva spolu s matkou a sestrou, platba internetu 20 EUR mesačne, nákup oblečenia, obuvi, hygienických potrieb a iných potrieb do domácnosti za cca 800 EUR ročne.

Ako vyplýva z Dohody o zmene obsahu pracovnej zmluvy uzavretej medzi spoločnosťou F. J..P., ako zamestnávateľom a navrhovateľom ako zamestnancom, zo dňa 31.7.2013 zamestnávateľ a zamestnanec sa dohodli na zmene ustanovenia odst. 2 a odst. 4.1 tak, že zamestnanec bol zaradený na výkon práce : balič, strihač, za mesačný zmluvný plat vo výške 550 EUR s účinnosťou od 1.8.2013, s tým, že ostatné zmluvné dojednania ostali nezmenené.

Dňa 14.1.2013 N. C. B., a.s. ako zamestnávateľ a navrhovateľ ako zamestnanec uzavreli Dohodu o pracovnej činnosti na dobu určitú do 31.12.2013, na základe ktorej navrhovateľ mal vykonávať prácu trénera starších žiakov a prípravky od 14.1.2013 v rozsahu 10 hodín týždenne za dohodnutú odmenu vo výške 2,10 EUR/ hodina.

Podľa potvrdenia N. C. B.I., a.s. zo dňa 11.12.2013 bol celkový príjem navrhovateľa za obdobie :

- 1-12/2013 vo výške 169,59 EUR, t.j. v priemere 14,13 EUR mesačne,
- 1-6/2014 vo výške 114,04 EUR, t.j. v priemere 19 EUR mesačne,
- 7-11/2014 vo výške 112,29 EUR, t.j. v priemere 22,45 EUR mesačne,
- 12/2014-5/2015 vo výške 87,71 EUR, t.j. v priemere 14,61 EUR mesačne,
- 1-6/2015 vo výške 124,56 EUR, t.j. v priemere 20,78 EUR mesačne,
- 7-8/2015 vo výške 33,34 EUR, t.j. v priemere 16,67 EUR mesačne.

Z potvrdenia o výške príjmu zamestnanca spoločnosti F. J..P. súd mal zistené, že navrhovateľ mal čistú priemernú mesačnú mzdu :

- 1/2013-12/2013 vo výške 481,48 EUR,
- 1/2014-11/2014 vo výške 518,18 EUR,
- 12/2014-4/2015 vo výške 528,91 EUR,
- 12/2014-5/2015 vo výške 526,95 EUR,
- 5/2015-8/2015 vo výške 548,38 EUR.

Ako vyplýva z upovedomenia o začatí exekúcie EX 33/13-13 zo dňa 30.9.2013 súdny exekútor L.. R. P. upovedomil navrhovateľa ako povinného, o začatí výkonu Rozsudku Okresného súdu Košice I. pod sp.zn.č. 21P/248/2009, podľa ktorého mal platiť výživné na M. vo výške 200 EUR mesačne a na výživu J. sumou 165 EUR mesačne od 1.7.2010 do budúcnosti, a Rozsudku Okresného súdu Košice I. pod sp.zn. 36C/311/2010-73 na výživu M. sumou 110 EUR mesačne a na výživu J. sumou 140 EUR odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Trestným rozkazom pod sp.zn.č. 3T/51/2012-110 zo dňa 12.6.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 7.7.2012, bol navrhovateľ uznaný za vinného z toho, že si neplní pravidelne zákonnú vyživovaciu povinnosť k dcéram maloletej M. a maloletej J., hoci táto povinnosť mu bola uložená rozsudkom Okresného súdu Košice I pod sp.zn. 21P/248/2009 z 23.6.2010 a rozsudkom Okresného súdu Košice I pod sp.zn. 36C/311/2010 z 24.1.2012, na základe čoho dlhuje pre matku detí Ž. B. na výživnom sumu 2.660 EUR, a teda najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného, čím spáchal prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona na základe, čoho bol odsúdený podľa § 207 ods. 1 § 38 ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere štyroch mesiacov s podmieneným odkladom na dvanásť mesiacov a tento trestný rozkaz.

Na pojednávaní dňa 28.11.2014 navrhovateľ navrhoval odporkyni, aby zostalo výživné vo výške 110 EUR, ktorú je schopný platiť aj ďalej a v tomto rozsahu zobrať svoj návrh v celosti späť. K protinávru odporkyne na zvýšenie výživného uviedol, že na základe svojho platu je zatiaľ schopný platiť 110 EUR mesačne. Vo F. pracuje už deväť rokov, pričom plat má stále rovnaký, v N. C. pracuje na dohodu o pracovnej činnosti ako tréner, ale spoluprácu v lete ukončil, neskôr zase obnovil na čas do decembra 2014. Ďalej uviedol, že pracuje ako tréner mužov F. N.-Ď., začo mu však neplatia žiadnu odmenu za výkon trénerskej činnosti len mu preplatia cestovné.

Odporkyňa na pojednávaní dňa 28.11.2014 uviedla, že s týmto návrhom nesúhlasí a naopak žiada, aby bolo zvýšené výživné na sumu 220 EUR mesačne, minimálne však 200 EUR mesačne z dôvodu, že sa zmenili pomery u navrhovateľa tým, že ma vyšší príjem, ktorý je z N. Ď.. U nej tiež došlo k zmene, zvýšili sa výdavky nástupom na vysokú školu, na Univerzitu veterinárnu a farmaceutickú v Brne, Fakultu farmaceutickú, kde platí za bývanie 100 EUR mesačne, za stravu 100 EUR mesačne, za hygienické potreby 20-30 EUR mesačne, vreckové 20-30 EUR mesačne, výdavky na študijné na začiatku roka vo výške 10-20 EUR, ale na ďalší semester potrebuje knihu za 30 EUR. Snažila sa privyrobiť si ako rozhodkyňa vo futbale v juhomoravskom futbalovom zväze, ide o príjem cca 15 až 20 EUR cez víkend, aj to len sporadicky. Ďalej si privyrábala ako brigádnička počas dvoch mesiacov 11-12/2014 v predajni R. v obchodnom centre F. v Brne za 70 CZK na hodinu. Iné príjmy neuviedla.

Z vyjadrení obce Ď. zo dňa 5.1.2015 a 22.5.2015 vyplýva, že navrhovateľ v roku 2014 pôsobil ako tréner futbalového mužstva L. Ď., pričom nemal žiaden zdaniteľný príjem z obecného úradu Ď., boli mu len preplatené cestovné náklady za obdobie od 15.7.2014 do 30.11.2014 vo výške 913,31 EUR a rovnako aj za obdobie od 12/2014 do 4/2015 vo výške 611,80 EUR.

Podľa čestného prehlásenia zo dňa 15.1.2015, ktoré podpísali U. Š. a L. Š. vyplýva, že slečna M. B. býva u nich prechodne v období od 1.9.2014 do 31.12.2014 za dohodnutú sumu 2.500 Kč (t.j. 92,32 EUR) mesačne, pričom na konci tohto obdobia sa dohodli, že u nich bude bývať aj naďalej za rovnakú sumu.

Z dohody o vykonaní práce uzavretej medzi R. I., a.s. so sídlom U. X-B. ako zamestnávateľom a odporkyňou ako zamestnancom, zo dňa 3.11.2014 vyplýva, že odporkyňa bola zamestnaná na pracovnej pozícii podpora v pokladni na prevádzke v Q. v období od 3.11.2014 do 31.12.2014 za dohodnutú odmenu vo výške 70 Kč/hodinu.

Z potvrdenia zo školy mal súd zistené, že odporkyňa je v akademickom roku 2015-2016 študentkou 2. ročníka magisterského štúdia Veterinárnej farmaceutickej univerzity Brno, Fakulty farmaceutickej, študijný odbor farmácia od 10.9.2015 do 31.8.2016.

Ako vyplýva z platobných dokladov predložených odporkyňou, cestovné vlakom na trase Košice-Brno stojí 7,80 EUR/jedna cesta, teda ak cestuje 2 krát do mesiaca, absolvuje spolu 4 cesty po 7,80 EUR, spolu v sume 31,20 EUR mesačne, cestovné autobusom spoločnosťou STUDENT AGENCY na trase Košice-Brno stojí 14,90 EUR/jedna cesta, cestovné v rámci mesta Brno - študentský mesačník stojí 685 Kč vrátane DPH (t.j.25,56 EUR).

Z predložených platobných dokladov súd zistil, že odporkyňa mala za roky 2015 - 2015 náklady : za školské potreby v celkovej sume 180 EUR spolu, t.j. za knihy, fotografie, školské foto, kalkulačka, za lieky v sume 107,11 EUR z dôvodu, že má diagnostikovanú chronickú alergiu na chlad, pravidelne berie probiotiká, spreje do úst, do nosa, má aj dlhodobé problémy s pľuťou, za platby za telefón 15 EUR mesačne, za oblečenie nákup spolu 955,02 EUR, wifi router do školy 20,24 EUR, klávesnica 3,99 EUR, veci na bývanie 35,77 EUR, náklady na kultúru vo výške 27,62 EUR, strava okolo 100 EUR.

Na pojednávaní dňa 21.10.2015 navrhovateľ uviedol, že v konaní 37C/100/2013 s matkou odporkyne uzavreli zmier dňa 3.11.2014 kde sa dohodli, že zaplatí titulom vypořádania BSM sumu 18.000 EUR v mesačných splátkach po 100 EUR, doposiaľ uhradil 3.000 EUR a prenechal jej a deťom byt do užívania. Prijem má rovnaký ako mal, ale platí viac aj kvôli zmiernu. K svojim nákladom uviedol a zdokladoval, že za byt v nájme platí na účet obce P. W. (8-10/2015) po 123,19 EUR mesačne, plus platby za médiá po 104,44 EUR mesačne (zálohu za elektrinu 80,90 EUR, služby a poplatky DIGI 10,90 EUR mesačne, rozhlas a televízia (RTVS) 4,64 EUR mesačne).

Podľa §96 ods.1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa §96 ods.2 O.s.p. súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Navrhovateľ dňa 28.11.2014 oznámil súdu, že svoj návrh na zníženie výživného zo sumy 110 EUR/ mesačne na sumu 70 EUR/ mesačne berie v celom rozsahu späť. Vzhľadom na tento jeho procesný úkon a so súhlasom odporkyne, súd v súlade s cit. zákonným ustanovením konanie v časti o zníženie výživného na plnoleté dieťa zastavil (I. výrok rozsudku) a pokračoval ďalej v konaní o protinávrhu odporkyne, t.j. o zvýšení výživného zo sumy 110 EUR/ mesačne na 220 EUR/ mesačne.

Pri určení výživného treba vychádzať z hmotného práva účinného v čase vzniku nároku, preto súd nárok odporkyne uplatnený dňom podania protinávrhu na súde (5.2.2014), posúdil podľa zákona č.36/2005 Z. z. o rodine v znení účinnom od 15.06.2013 do 30.09.2015.

Podľa §78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa §78 ods.3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods.4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods.3 Zákona o rodine výživné pľnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností žiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí, a to bez ohľadu na to, či s deťmi žijú alebo nežijú v spoločnej domácnosti, pretože rozvodom manželstva rodičov detí neprestáva ani jeden z nich aj naďalej niesť osobnú zodpovednosť za všestranný vývoj svojich detí, ktoré ešte nie sú schopné samé sa živiť a ktoré sú teda v plnej miere i výživou odkázané na svojich rodičov.

Súd posudzoval návrh odporkyne na zvýšenie výživného s ohľadom na zistenie zmeny pomerov judikovaných v §78 ods.1 Zákona o rodine a na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel

k záveru, že návrh odporkyne na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný, nakoľko na jej strane preukázateľne došlo k zmene životných podmienok smerom k zvýšeniu nákladov.

Posledná úprava výživného vo vzťahu k odporkyni bola vykonaná rozvodovým Rozsudkom Okresného súdu Košice I pod sp.zn.č. 36C/311/2010-73 zo dňa 24.1.2012 (práv.15.3.2012), ktorým bolo dohodou rodičov ustálené výživné sumou 250 EUR mesačne na obe deti, z toho pre odporkyňu sumou 110 EUR mesačne.

Súd mal na základe výsledkov vykonaného dokazovania za preukázané, že odporkyňa za posudzované obdobie (od podania protinávrhu na súd 5.2.2014 do času rozhodnutia súdu 30.10.2015) mala odôvodnene zvýšené náklady oproti marcu 2012 (kedy sa naposledy skúmali jej životné podmienky pre určenie výživného), nakoľko sa od 9/2014 stala študentkou magisterského štúdia v zahraničí, na Veterinárnej farmaceutickej univerzite Brno, Fakulty farmaceutickej, študijný odbor farmácia.

S týmto štúdiom v zahraničí sa priamo úmerne zvýšili jej životné náklady, a to na bývanie 2.500 Kč, t.j. 92,32 EUR/mesačne, čo je o 25,66 EUR viac oproti roku 2012, kedy jej podiel na bývanie činil 66,66 EUR zo sumy 200 EUR), strava 100 EUR/mesačne, čo je o 25,66 EUR viac oproti roku 2012 (kedy na stravu na domácnosť jej matka uvádzala sumu 200 EUR, z čoho na odporkyňu pripadol podiel 66,66 EUR), cestovné na trase Košice - Brno 31,20 EUR/mesačne (2 x do mesiaca, t.j. 4 cesty po 7,80 EUR pri použití vlaku), čo je o 31,20 EUR viac oproti roku 2012, resp. cestovné na trase Košice - Brno 59,60 EUR/mesačne (2 x do mesiaca, t.j. 4 cesty po 14,90 EUR pri použití autobusu Student agency), čo je o 59,60 EUR viac oproti roku 2012, mesačník v rámci mesta Brno 25,56 EUR/mesačne, čo je o 16,46 EUR viac oproti roku 2012 (v tom čase mesačník pre odporkyňu v rámci Košíc stál 9,10 EUR), školské potreby v sume cca 180 EUR, čo je 15 EUR/mesačne (fotenie, knihy, wifi router, kalkulačka, klávesnica, iné školské potreby), čo je o 168,95 EUR viac oproti nákladom na školu z roku 2012 vo výške 11,05 EUR (ZRPŠ-1,60 EUR/mesačne, školské potreby-6,60 EUR/mesačne, ISIC-1,60 EUR/mesačne, školská olympiáda-1,25 EUR/mesačne), zariadenie do bytu v Brne 35,77 EUR, čo je 2,98 EUR/mesačne, lieky 20 EUR/mesačne (rovnako aj v roku 2012), telefón 15 EUR/mesačne, čo je o 8 EUR viac oproti roku 2012, telefón-aparát (kúpa) v sume 89,90 EUR, oblečenie 39,79 EUR/mesačne (celkovo 955,02 EUR), čo je o 10,21 EUR menej ako v roku 2012. Na strane jej príjmov nebol v súčasnosti zistený iný príjem, ako výživné od navrhovateľa platené nepravidelne, a zabezpečenie od matky. Krátkodobo, v rozsahu cca 2 mesiacov brigádovala pre spoločnosť R. I., J..P. v obchodnom centre Vaňkovka v Brne, za dohodnutú odmenu vo výške 70 Kč/hodinu, ktorú súd nezohľadnil pri určení výšky výživného, pretože ide o len o krátkodobý príjem odporkyne, ktorý nijako výrazne neovplyvnil jej finančnú situáciu. Okrem toho odporkyňa uviedla, že si ako rozhodca v Juhomoravskom futbalovom zväze zarobila cca 15 až 20 EUR cez víkend, aj to len sporadicky, čo súd rovnako ako v predchádzajúcom prípade, neposúdil ako príjem odporkyne, ktorý by mal nejako výrazne ovplyvniť jej finančnú situáciu, pretože tieto prostriedky použila na kúpu športového oblečenia, ktoré potrebuje na výkon tejto športovej činnosti (čo si ani neuplatnila v sume výživného voči navrhovateľovi). Za odôvodnené potreby odporkyne okrem stravy, ošatenia, cestovného, školských potrieb a nákladov na bývanie súd považuje aj náklady na kultúru a spoločenské vyžitie. Podľa názoru súdu vychádzajúc z predloženej špecifikácie, tieto náklady predstavujú bežný štandard vysokoškolských študentov, a ostatné vyčíslené náklady predstavujú bežný štandard občana, nič z toho nie je nadhodnotených.

Na strane navrhovateľa súd zistil, že jeho priemerný mesačný príjem (mzda a odmena) za posudzované obdobie v súčte (F. J..P. J. N. C.) je 537,16 EUR/mesačne, čo je oproti príjmu z roku 2012 o 23,69 EUR/mesačne menej. Nakoľko z Dohody o zmene obsahu pracovnej zmluvy uzavretej medzi spoločnosťou F. J..P., ako zamestnávateľom a navrhovateľom ako zamestnancom 31.7.2013 súd nemal preukázaný dôvod, prečo k tejto zmene nepriaznivo ovplyvňujúcej výšku príjmu navrhovateľa došlo, je len možné domnievať sa, že keďže táto skutočnosť nastala od 1.8.2013 (po rozhodnutí o výživnom v roku 2012), že ide o konanie navrhovateľa, ktorým sa dobrovoľne (dohodou) a bez nátlaku vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšej pozície a lepšieho zárobku u svojho zamestnávateľa (§75 ods. 1 zákona o rodine), a teda tento rozdiel v príjmoch navrhovateľa oproti roku 2012 súd pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov navrhovateľa nezohľadnil. Za situácie, keď navrhovateľ má nesplatené pôžičky, daňové nedoplatky, dlhy na výživnom je neuveriteľný jeho postoj vo vzťahu k dohode so zamestnávateľom o znížení mzdy. Do príjmu odporcu súd nezahrnul príjem z obce Ď., nakoľko podľa ich písomného stanoviska za roky 2015/2015 neposkytovali navrhovateľovi žiaden príjem, okrem „preplatenia“ cestovného, čo bola suma reálne navrhovateľom spotrebovaná.

Z nákladov na strane navrhovateľa súd uznal náklady preukázané, a to nájom vo výške 227,63 EUR/mesačne (nájom + inkaso), čo je o 77,63 EUR viac ako v roku 2012, cestovné 80 EUR/mesačne, čo navrhovateľ nepreukázal, preto súd na cestovné akceptoval sumu 25 EUR/mesačne tak, ako bola zistená v roku 2012, telefón 35 EUR/mesačne, čo navrhovateľ takisto nepreukázal, preto súd na telefón akceptoval sumu zistenú v roku 2012 vo výške 25 EUR/mesačne, strava 110 EUR/mesačne, čo je suma rovnaká ako v roku 2012, výživné na deti spolu 250 EUR/mesačne. Ostatné platby, t.j. pôžičky, nedoplatky na daniach, na výživnom, či platby z dôvodu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva s bývalou manželkou súd pri určení výšky výživného nezohľadňoval, pretože súd nemôže zohľadňovať na negatívnu platobnú disciplínu odporcu, ktorú si svojím konaním sám zapríčinil a navyše za situácie, že tieto platby nemajú žiadnu súvislosť so zabezpečením výživy pre dcéru, čo je prvoradou povinnosťou rodiča.

Podľa §163 ods.1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Na základe týchto zistení súd dospel k záveru, že zvýšenie nákladov na strane odporkyne je nespochybniteľné a podstatné, a teda usúdil, že jej síce vznikol nárok na vyššie výživné od navrhovateľa, avšak vo výške, ktorá je primeraná zisteniu ohľadom schopností, možností a majetkových pomerov navrhovateľa. Na základe uvedeného súd v súlade s §163 ods.1 O.s.p. zmenil pôvodné rozhodnutie súdu v časti o výživnom tak, že výživné na odporkyňu zvýšil zo sumy 110 EUR/mesačne na sumu 130 EUR/mesačne, čo podľa názoru súdu pokryje určitú časť zvýšených nákladov odporkyne bez toho, aby to na druhej strane výrazne zaťažilo navrhovateľa. Vzhľadom na uvedené, súd návrh odporkyne o zvýšenie výživného nad súdom priznanú sumu 130 EUR/mesačne zamietol (do sumy 220 EUR/mesačne).

Vzhľadom na zvýšenie sumy výživného vzniklo na strane navrhovateľa dlžné výživné za obdobie od 5.2.2014 (od podania protinávrhu) do 31.10.2015 (do času rozhodnutia súdu), spolu 21 mesiacov v sume 420 EUR, ktorú súd zaviazal navrhovateľa zaplatiť navrhovateľke v splátkach po 10 EUR/mesačne spolu s bežným výživným až do jeho úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

Podľa §153 ods.1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Po takto vykonanom dokazovaní mal súd preukázané, že na strane navrhovateľa nedošlo k výraznejšej zmene pomerov, avšak na druhej strane je nesporné, že u odporkyne došlo k podstatnej zmene pomerov, preto súd návrhu odporkyne čiastočne vyhovel, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a teda rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Podľa §137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa §151 ods.1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa §150 ods.1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Vzhľadom na špecifickosť tohto konania spočívajúcu v blízkom príbuzenskom vzťahu a v predmete konania (zvýšenie výživného), súd po aplikácii ust. §150 ods.1 O.s.p. účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice I., v 3 písomných vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §205 ods.2 odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §251 ods.1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.